

Příloha k protokolu o SZZ č. ....

Diplomant: **Bc. Miroslava Chadtová**

Vysoká škola: JU v Českých Budějovicích,
Ústav Bohemistiky FF

Obor: Učitelství pro SŠ, ČJ/AJ

Datum odevzdání posudku: 26. 5. 2020

Vedoucí diplomové práce

Prof. PhDr. Dalibor Tureček, DSc.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

BELETRISTICKÉ ZTVÁRNĚNÍ ZLOČINU V ČESKÉ KULTUŘE 90. LET 19. STOLETÍ

Práce kolegyně Chadtové má dva základní rozměry. Heuristický a analyticko-interpretací. Vstupní a nikoli nepodstatné partie představují třetí rovinu, nabízejí základní, rámcový pohled na diachronní proměny motivu zločinu v literatuře napříč časem. Tu byla autorka přirozeně závislá na sekundární literatuře, v jejích silách bylo jen naznačit problematiku, které by jinak musely být věnovány specializované komparatistické monografie. Přesto jsou příslušné pasáže instruktivní a diplomanta tu nebyla jen pasivní, svedla se na shromážděná fakta podívat v odborné rozpravě aktuální optikou žánrové krajiny.

První část její vlastní, autorsky originální práce představovalo sestavení korpusu literárních děl s hlavním tématem zločinu na zlomu 19. a 20. století. Diplomantka svedla využít bibliografické databáze, pracovala s nimi navíc kriticky, obezřetně vůči jejich výpovědní hodnotě. Celková množina děl, jak jí práce přináší, jistě není absolutní, čehož si byla autorka dobře vědoma. Přesto umožňuje velmi zajímavý a doposud nepodniknutý pohled do žánrové stratifikace příslušné produkce, sahající od kramářských písní přes detektivní novely, senzační literaturu až po realistické romány, které jsou hlavním předmětem zájmu. Tento krok umožňuje vnímat později analyzované texty optikou dobového recepčního horizontu. Kolegyně Chadtová nadto podnikla sondu i do konkrétní dobové recepce obou klíčových textů, tedy Raisova románu Kalibův zločin a Dostojevského knihy Zločin a trest. Zde se dobrala řady zajímavých zjištění, kupříkladu faktu, že česká dobová recepce se meritorně nesoustředila přímo na Dostojevského text, ale nesrovnatelně větší pozornost byla věnována příslušné divadelní adaptaci. Ale především je v práci vůbec poprvé uskutečněn soustavný,

analytický přehled dobové recepcce Raisova románu, doplněný nadto pohledem do nakladatelského zájmu. Již v prvních částech své práce tedy autorka prokázala dostatečnou odbornou kompetenci v oblasti heuristické i co do způsobu interpretace základních dat. Po stránce teoretické tu byla opřena především o recepční estetiku.

Druhou částí práce je srovnávací analýza obou zmíněných textů. Autorka tu musela především zvolit optimální pracovní instrumentář, tedy orientovat se v naratologických konceptech, zvolit z nich vhodné pracovní nástroje, ale také promyslet způsob a vnitřní logiku analýzy. Vnímám jako podnětné, že se rozhodla nejít pouze taxonomickou cestou jednotlivých naratologických kategorií, ale přihlédnout také k vnitřní logice textu, k jeho postupnému narůstání a k proměnám dynamické interakce, kterou textura nabízí svému čtenáři. Zásadní rozčlenění na tři podstatné body, tedy na vstupní motivace, expozice, dále na body zlomu a do třetice na závěrečné partie, považuji nejen za produktivní z hlediska obecného ale zároveň za vytýčení vhodného společného jmenovatele, který vůbec umožnil efektivní srovnávací analýzu. Tu kolegyně Chadtová shledal shody i zajímavé rozdíly, zejména v povaze a funkci popisu a ve způsobu stylizace vypravěče. Dodejme, že se tak dotkla nejen konkrétních specifik, ale zároveň i širší problematiky zvláštností českého literárního realismu, které nám signalizují jak typ vypravěče, nekorespondující se zolovskou tezí nezaujatého výzkumníka, tak pasáže emocionálně líčené přírody. Problematiky, která se tu otevírá, se ovšem mohla recentní práce jen letmo dotknout.

Je potřeba ocenit i jazyk a styl práce, nejen korektní a náležitý, ale také elegantní. Jako náležité vnímám i použité grafy a tabulky. I v této rovině svého výkonu kolegyně Chadtová prokázala nadstandardní odborné dispozice. Na tomto základě také navrhuji klasifikaci práce jako jednoznačně výbornou.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: výborně

.....
podpis vedoucího diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 26. 5. 2020

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------